

GHID IL-HAMSIN (PENTEKOSTE) TITWIELED IL-KNISJA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 19 May 2018

Din

hija il- Liturgija ta' Ghid il-Hamsin (Pentekoste)(2018) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Alla

huwa M'abba, imma min se jg'arrafalna dan jekk mhux l-Ispirtu s-Santu? Kristu bata u miet u qam mill-Imwiet, imma min se jdawwalna li dan il-Misteru huwa tieg'i, g'andu x'jaqsam mieg'i, huwa dak li jag'ti sens lil 'ajti iktar mill-familja, iktar mis-sa'a, iktar mill-g'omor, iktar mill-'biberiji, iktar minn kollox, jekk mhux l-Ispirtu s-Santu? Kristu wettaq kollox. Wettaq dak kollu li bag'tu jag'mel il-Missier. Il-Fidwa t'allset. Id-dnub tad-dinja tpatta. Imma min jemmnu dan tassew, jekk mhux min intmess mill-Ispirtu s-Santu?

Min se

jqajjem mill-qabar tant nies li huma mejta anke jekk jg'ixu, ja'dmu, jilag'bu, jorqdu, i'obbu, jobog'du, ifaddlu, jonfqu, jekk mhux l-Ispirtu s-Santu? Jekk dan l-Ispirtu Qaddis ma ja'dimx fina, a'na lkoll mejtin, u lanqas biss nindunaw li a'na mejtin. A'na na'sbu li tkun 'aj meta tkun fer'an bil-lu!arelli; meta xi 'add jg'idlek li j'obbok; meta xi 'add jag'tik il-prosit; meta tir ievi a'bar tajba; meta jitweldulek it-tfal. Dawn kollha jg'ibu quddiem il-bija' tal-mewt. Min se je'lisni minn dan il-lisem ikkundannat li jispi a fit-trab? Min se jag'tini l-garanzija, il-kapparra, i - ertezza li l-ajja vera hi g'al dejjem, li l-Im'abba ta' Alla g'alija hi eterna b'alU? Min se jag'tini r-rigal b'xejn, bla 'las, li ma jstax jit'allas, li nitfejjaq minn lewwa u nkun nista' ng'addi ming'ajr l-egojmu u li nsib il-fer' li ng'in lill-imsejken li qieg'ed ma'enbi? Min se jag'mel mieg'i dan il-Miraklu li 'add ma jemmen fih, jekk mhux l-Ispirtu Qaddis li Hu biss 'aj, li Hu biss g'andu l-ajja, li hu biss huwa balzmu g'all-!rie'i ta' qalbi? Min se jag'ti l-ajja lill-Kelma ta' Alla biex ma tibqax ittra mejta imma ssir riefnu &ajti?

Min se

jag'tini r-rigal tal-Fidi? Dawn l-affarijiet stupendi kollha reba'hom g'alija Kristu bil-Mewt u l-Qawmien tieg'u, imma jibqg'u imkebbin ta't velu fuq velu. Dan il-wirt ta' aktar, 'afna aktar minn eluf ta' biljuni ta' ma nafx xhiex, qieg'ed hemm fuq ismi l-bank. Huwa tieg'i. Kristu obda l-Missier ismi biex l-Ubbidjenza tieg'u sal-mewt issir l-Ubbidjenza tieg'i, jekk nemmen. Min se jifta'li dan il-bank biex inkun nista' nilbed il-ajja bla tmiem? Huwa l-Ispirtu s-Santu.

L-Appostli

raw lil Kristu mqajjem mill-mewt u baqq'u b'alma kienu: stupidi, egoisti, bejjieg'a, kollhom kalkoli, jib|g'u i'arsu minn wara l-kantuniera g'ax mimlijin insigurtà. Min bidel dawn is-sajjieda li wara !rew b'ar-ri' li ma tafx mnejn hu !ej jew fejn hu sejjer mad-dinja kollha, il-Punent, il-Lvant, fil-kes'a tat-Tramuntana u d-dejert tan-Nofs in-nhar biex ixandru 'a!a sempli i: Kristu qam mill-Mewt u issa inti salv g'al dejjem?

Ming'ajr

il-Pentekoste mhux biss mhemmx Knisja imma lanqas hemm G'id. L-G'id jie'u l-ajja fil-Pentekoste. Min hu bil-g'atx 'a jittama f'&dan l-Ispirtu li jrid jid'ol fih u jifqg'u bl-ilmijiet friski tieg'u. Min g'andu id kies'a tag'fas madwar qalbu u ma jistax i'obb, lanqas jekk jipprova, 'a jittama fin-Nar, fil-!ie!a Qaddisa li l-Ispirtu ta'& Dak li reba' il-mewt kapa i, iva kapa i jqabbad f'&qalbu.

Alla

g'andu appuntament mag'na. Dan il-!add mhux &add normali. Lanqas m'&a'na se nag'mlu &Tifkira&. Dan il-!add !ej l-Ispirtu s-Santu biex ilorrna mieg'U. &Ejja Spirtu s-Santu. Imla l-qlub imsejkna tag'na bl-Im'abba tieg'ek. Nixxef il-!rie'i tag'na. Fejjaqna mid-dnub u l-bija& tal-Mewt. enninna bil-Grazzja tieg'ek!&

L-Ewwel

Qari

Dawk li

jemmnu fl-G'id ta'& Kristu jsiru lisem wie'ed fiH. Din hija l-unika tama g'ad-dinja. Mhux jekk il-President tal-Istati Uniti jiltaqa& ma'& dak tal-Korea ta'& Fuq, jew il-Lhud u l-Palestinjani jiftehmu... l-unika tama g'ad-dinja hi li sse" l-g'aqda jekk id-dinja ssir !isem wie'ed fil-Fidi 'ajja fi Kristu. In-nies li qeg'din jag'mlu l-vera politika huma dawk li jxandru lil Kristu. L-o'rajn jag'mlu li jistg'u biex jirran!aw l-affarijiet minn barra, imma l-problema tal-bniedem hija qalbu minn fejn, kif qal Kristu, jo'ro! il-'ajen u d-deni kollu tad-dinja.

Min

g'adu ma sabx lil Kristu u g'adu mhux imbur!at bl-Ispirtu tieg'u g'adu ta't il-'akma tal-bija& tal-mewt. G'adu jitqabad biex jg'ix u jiddefendi ru'u l-'in kollu biex l-!ie'or& ma jisraqlux il-ftit &ajja li g'andu. Friedrich Nietzsche, pagan, wie'ed mill-kotra

tal-mejtin li jie'du n-nifs kien qal: "L-"; huwa l-infern! Mela a'arbu; attent g'alih g'ax jag'milhiekek; a'seb dejjem g'al rasek; attakka qabel ma jattakkawk; a'seb 'ajin g'ax tag'li wara... Din hija d-dinja. Dan hu normali, le?

In-Nisrani

"veru"; jg'id: l-"; huwa Kristu!
In-Nisrani "veru"; g'andu Spirtu ie'or jg'ammarr fih. Hu ma'bub, u g'alhekk i'obb. Alla baqa"; jafda', u g'alhekk hu jafda lil kul'add. L-g'ana tieg'u hu l-Ispirtu 'aj lewwa fih, u g'alhekk ma jib'ax li jisirquh g'ax l-g'ana tieg'u ma jistax jinsteraq. Huwa dan l-Ispirtu li tassew jg'ammarr fin-nies li kapa i jlib l-g'aqda fid-dinja.

In-nies

"Babel g'amlu allejanza bejniethom, kif jag'mlu n-nies tad-dinja. Huma kienu mbuttati biex jing'aqdu flimkien mhux mill-Ispirtu tal-ajja i l-da mill-bija"; tal-mewt. Kellhom il-Memorja tad-dilluvju u kien il-bija"; li g'aaqqadhom flimkien. Beda tiela t-torri, imma waqaf f"; nofsu g'ax ming'ajr Alla kollox hu artifi jali, anke l-ftehim g'all-paci. Tafu li l-bini tal-Parlament Ewropew huwa ppjantat fuq it-torri ta"; Babel? Tal-g'aleb!

Qari

mill-Ktieb tal- enesi. 11, 1-9

U l-art kollha kienet

ilsien wie'ed u kliem wie'ed. Meta l-bnedmin telqu mil-lvant sabu wita f'art Sing'ar u baqq'u hemm. U qalu wie'ed lil ie'or: "Ejjew nag'mlu l-madum u na'muh sewwa!"; U l-madum kienu julawh flok il-lebel, u l-qatran flok it-tajn. U re'g'u qalu: "Ejjew nibnu belt g'alina, u torri, bil-qu ata tieg'u til'aq is-smewwiet, u nag'mlu isem g'alina, 'alli ma nixterdux mal-wi kollu ta' l-art.";

U

l-Mulej nijel jara l-belt u t-torri li kienu qeg'din jibnu l-bnedmin. U l-Mulej qal: "Araham, poplu wie'ed u lsien wie'ed g'alihom ilkoll. U dan g'adu l-bidu ta' xog'olhom; issa kull ma jil'ihom f'rashom xejn ma jaqtg'alhom qalbhom! [Ejjja, 'a nin|lu u n'abblulhom ilsienhom, 'alli ma jifhmu il-sien xulxin.";

U

I-Mulej xerridhom minn hemm g'al fuq wi I-art kollha, u waqfu mill-bini tal-belt. G'alhekk bdew isejj'ulha Babel, g'ax hemm 'awwad il-Mulej ilsien I-art, u minn hemm xerridhom il-Mulej mal-wi kollu ta' I-art.

Salm
Responsorjali

Il-bniedem li hu
g'ani fl-Ispirtu, il-Bniedem il- did imwieled fl-ilmijiet tal-Mag'mudija,
xbieha ta' Kristu, dan il-bniedem kollox ikellmu fuq Alla, kollox jie'u
s-sens b'Alla, anke dawk l-affarijiet li a'na nistmelluhom u jlibulna dubji fuq
il-Mulej. Il-'olqien ikellmu fuq
Alla; I-Istorja kollha tkellmu fuq Alla;
is-Salib ikellmu fuq Alla. Kollox hu
mdawwal g'alih u dan id-dawl, dawn il-kuluri sbie' g'andhom isem: I-Ispirtu
s-Santu.

Is-Salmista f'Salm 104 ifa'ar lil Alla ta' kollox. Jara l-Imiel ta' kollox g'ax kollox hu
espressjoni tal-Im'abba ta' Alla. L-ista'uni, it-temp, I-art g'ammiela u
d-dejerti wkoll. Kollox iqanqlu biex
jg'id: "Bierek ru' tieg'i lill-Mulej!" (v.1).
Huwa jaf li Alla huwa l-g'ajn tal-ajja u I-art til'edded bil-ajja li
jag'tiha I-Ispirtu s-Santu. Huwa jledded
mhux biss I-art bil-g'atx u g'ajjena... il'edded lilna wkoll. Huwa fil-bniedem li l-kapulavuri ta' Alla
jil'qu l-qu ata tag'hom. Bl-Ispirtu,
huwa j'awwel fih il-Fidi u jwassal lill-bniedem biex isir Alla hu wkoll, parti
minn Alla, bl-istess natura tieg'u, u b'alu jg'ix g'al dejjem. Lill-bniedem jag'mlu 'ieles minn kull bija'
g'ax l-Im'abba tke i barra l-bija', u l-bniedem isir Barka.

Ritornell: Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah.

Salm 104

Bierek ru' tieg'i,
il-Mulej!

Mulej, Alla tieg'i, inti
kbir bil-bosta!

Bis-seb' u l-!miel inti mlibbes,

bid-dawl, b'al b'mantell, inti mkebbeb.

Kemm huma kotrana
l-g'emejjel tieg'ek, Mulej!

Kollha
bl-g'erf g'amilthom;

Mimlija l-art bil-'lejjaq tieg'ek.

Bierek
ru' tieg'i lill-Mulej!

Minnek jistennew
il-'lejjaq kollha

li tag'tihom ikilhom
f'waqtu.

Inti tag'tihom, u huma jilbru;

tifta' idejk, u jixbg'u bil-!id.

Jekk ta'bi wi ek, huma jinfixlu;

jekk te'dilhom nifishom, imutu,

u lejn it-trab jer!g'u jmorru.

Malli tibg'at in-nifs tieg'ek, jin'olqu,

u inti !!edded il-wi ta' l-art.

It-Tieni Qari

Permezz tas-sagramenti, l-aktar tal-Mag'mudija u tal-Konfermazzjoni mill-Isqof, a'na di!a g'andna l-ewwel frott tal-Ispirtu, l-ewwel 'jiel tieg'u. Min jaf kemm drabi kien Hu li ispirana, nebba'na biex nag'mlu t-tajjeb bla ma biss indunajna li kien Hu l-qawwa warajna. Aktarx li 'adna l-prosit kollu a'na… Dan l-ewwel frott tal-Ispirtu jimliena b’dieqa u tensjoni. G'aliex? G'ax min daq kemm hu tajjeb il-Mulej jixtiequ li jduq aktar, li jkollu sehem akbar, ferm akbar mill-Ispirtu Qaddis tieg'u. G'ax l-ewwel frott tal-Ispirtu jnissel fina dawl qawwi bil!ejjed biex nindunaw li l-vera &ajja, l-veru Fer', il-vera M'abba jikbru fina fil-qies li jikber l-Ispirtu s-Santu.

Il-Knisja milbura fi - enaklu kienet qeg'da titniehed g'all-Ispirtu. Id-dinja kollha titniehed. Titniehed g'al 'afna affarijiet, imma fil-fond hi tkun qed titniehed g'all-Ispirtu s-Santu li m’g'andhiex. Tfittxu fejn m’hemmx Hu: fid-dnub, fl-ambizzjoni, fil-qerq, fil-poter, fl-g'ana, fis-serq, fit-tpattija, fil-vjolenzi… f’elf 'ala. Anke f’affarijiet tajbin b'alma huma l-familja, l-im'abba tan-namur, l-ulied, ir-reli!jolita… Imma l-&ajja vera qeg'da biss g'and l-Ispirtu s-Santu li huwa l-Ispirtu ta’ esù u tal-Missier flimkien. Imbierka dawk l-a'wa li g'andhom dan l-g'atx, din id-dieqa, din it-tensjoni li dejjem qeg'din jistennew. Huma jafu li min jixxennaq g'al Alla, se jkollu lil Alla.

Sadanitant, a'na li doqna ftit 'afna x’inhu l-Ispirtu, ninsabu mitlfin u mgerfxin. Id-dinja tid'aq bina u tinsulentana. Uliedna ma jridux jafu bit-triq li qbadna. Min jistag'na u g'andu l-pja iri kollha lanqas biss irid li jintlema' fil-kumpanija tag'na. Lilna Alla donnu po!!iena fl-a''ar post, kif ig'id San Pawl, u kull meta nistiednu n-nies biex ji!u jisimg'u dak li g'andna xi ng'idu dwar Alla, ma ji!i 'add. U f’dan id-de!ert, a'na nitniehdu, g'alkemm lanqas nafu nitolbu kif imiss (v. 26). Imma f’dan it-tnehid tag'na jinda'al g'alina l-Ispirtu s-Santu u jitlob Hu g'alina quddiem il-Missier u quddiem l-Iben bi kliem li Hu biss jaf xi jfisser. G'ax l-Ispirtu jafna sa fil-fond ta’ qalbna u 'arstu tinfed l-abbissi tal-fond li hemm f’kull bniedem.

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lir-Rumani. 8, 22-2

A'na nafu li l-'olqien kollu g'adu s'issa jitniehed bl-'ulig' tal-'las; u mhux hu biss, imma wkoll a'na li g'andna l-ewwel frott ta' l-Ispirtu, a'na wkoll nitniehdu fina nfusna waqt li nistennew l-adozzjoni ta' wlied, il-fidwa ta' !isimna.

A'na

salvi bit-tama. Meta wie'ed jara l-'wejje! li jkun ittama, ma tkunx aktar tama; g'ax kif jista' wie'ed jittama l-'wejje! li 'la jkun ra? Imma dak li qeg'din nittamaw, jekk m'a'niex narawh, qed nistennewh bis-sabar.

Hekk

ukoll l-Ispirtu, min-na'a tieg'u, jg'inna fin-nuqqas ta' 'ila tag'na. G'ax a'na anqas biss nafu nitolbu kif imiss, imma l-Ispirtu stess jid'ol g'alina bit-talb tieg'u bi tnehid li ma jistax jiffisser bil-kliem; u Alla, li l-'arsa tieg'u tinfed il-qlub, jaf x'inhi x-xewqa ta' l-Ispirtu; bit-talb tieg'u jid'ol g'all-qaddisin skond ma jrid Alla.

Evan!elju

Kemm hu sabi' il-Van!elu li l-Knisja tipproponielna g'all-V!ili ta’ din il-Festa tant kbira!
 Kristu kien imdawwar b’dawk li kienu bil-!u' u bil-g'atx g'as-sewwa; dawk li kienu larrbu disfatta wa'da wara l-o'ra g'ax kienu ittamaw fil-Mulej; dawk li kienu twaqqg'u g'al-!uffjett g'ax kienu emmnu l-Kelma tal-Profeti dwar il-Messija. Issa kienu madwar esù i'arsu lejha, g'atxana... tg'id Dan hu Dak li g'andu jda"alna fis-Saltna? esù j'ares lejhom; idawwar 'arstu minn fuq wie'ed g'al fuq l-ie'or. Hu li kien jaf x’hemm !o kull bniedem, g'araf il-mi!erja tal-bija’ tal-mewt, tat-tbatijiet li jaqtg'u in-nifs, tal-mard li jifni l-ispirtu tal-bniedem. U f’daqqa wa'da esù jqum bil-wieqfa u mbuttat mill-Ispirtu s-Santu jg'ajjat:

”Intom li intom bil-g'atx ejjew g'andi u ixorbu, ixorbu u ixorbu l-inbid tal-festa sa ma tiskru! Ejjew aqtg'u l-g'atx bl-ilma li g'andi jien li ma jispi a qatt u intom tie'du r-ru' u tqumu fuq tag'kom u t'awdu lil dawk li 'awdu lilkom! Anzi, intom stess issiru g'ajn tal-ilma !ieri, safi, frisk u intom tmorru tfittxu lil dawk li huma bil-g'atx daqskemm kontu intom, u tisquhom u tkomplu tisquhom g'ax l-ilma tag'kom jildied iktar kemm jinag'ta!”

X’ejlompju stupend !ab esù! Min hu mejjet bil-g'atx g'ad jisqi lill-o'rajn mill-ilma tieg'u g'ax ikollu il-!ejjed. Hawn esù kien qed jitkellem fuq l-Ispirtu s-Santu li jili jifqa’ d-de!ert ta’ dawk li jemmu fl-lben. Imma dan l-Ispirtu li jinag'ta b’xejn u bla ma hu mist'oqq... (Alla 'ares xi 'add jg'id li hu kiseb l-Ispirtu s-Santu bit-tjieba tieg'u...!) dan l-Ispirtu 'elu, xi 'add irid jiksibulna. G'ax l-Ispirtu s-Santu hu b'al diega kbira enormi li warajha qed il!omm kwantitajiet bla g'add ta’ ilmijiet. L-art hi de!ert, mixwija u ma'ruqa mix-xemx, u b’dak l-ilma kapa i ssir !nien sabi' imsoqqi tajjeb!

Min se jifqa d-diega?

Jien m'inx kapa i! Lanqas
int! Lanqas l-ikbar qaddis! Lanqas San Pawl, lanqas San Fran!isk... Min
se jifqa d-diega?? Il-Missier bag'at
lill-Ibnu Kristu esù biex bil-Passjoni u s-Salib tieg'u jifqa dan il-'ajt, u
l-ilmijiet faqg'u id-dejert e'istenzjali tad-dinja.

Fuq l-Appostli dan l-Ispirtu ma liex qabel ma esù g'adda
mill-Misteru tal-G'id. Meta Hu lie
gglorifikat bil-qawmien tieg'U, u tbieg'ed minn hawn l-Appostli lew imfawra bl-Ispirtu s-Santu li kisbilhom Kristu bi
tbatijietu. Huma inbidlu fis-sens li
mietet fihom in-natura l-qadima, marida, korrotta, minsusa bid-dudu tal-mewt, u
lew mog'tija n-natura ta' Alla nifsu, natura li ma tmut qatt! U l-kbira hi li dan l-g'a'leb kollu g'adu
sal-lum merfug' fil-Knisja u se jibqa merfug' fiha g'ax Kristu qal: "U ara,
jien mag'kom dejjem, sal-a"ar ta' l-mien." (Mt. 28, 20).

Dan ifisser li dawk kollha li jilqg'u il-predikazzjoni
tal-Knisja, li hija l-Kerigma, l-A'bar it-Tajba tas-Salvazzjoni permezz ta'
Kristu, kull min jemmen lill-Knisja, minn l-Knisja stess jir ievi l-Ispirtu
s-Santu fil-milja li jifla' jir ieviH.
Din hi l-Weg'da ta' Kristu u li issa, wara tant l-mien, hi mseddqa
mix-xhieda ta' tant nies li skoprew li l-Knisja ma qarrqitx bihom.

Versett: Hallelujah.

Ejja, Spirtu s-Santu, imla l-qlub tal-fidili tieg'ek u kebbes fihom
in-nar ta' m'abtek. Hallelujah.

Qari mill-Evan!elju ta' San wann. 7, 37-30

Fl-a"ar
jum tal-festa, il-jum l-aktar solenni, esù qam jg'id b'le'en g'oli: "Min
jie'du l-g'atx, jil' g'andi u jixrob. Kif tg'id l-Iskrittura, min
jemmen fija, minnu jo'or!u xmajjar ta' ilma 'aj."

Dan

qalu g'all-Ispirtu li kellhom jir ievu dawk li jemmnu fih, g'ax l-Ispirtu kien g'ad ma ng'atalhomx, billi esù kien g'adu ma !iex igglorifikat.